Lietas arhīva Nr. C-5933-20/43
ECLI:LV:ZRT:2020:1110.C73593320.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2020. gada 10. novembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnesis D.Plaudis,

rakstveida procesā izskatīja SIA "Baltic Dairy Board" sūdzību par Zemgales apgabaltiesas iecirkņa Nr.36 zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020. gada 14.oktobra lēmumu (aktu) Nr.00195/036/2020-AKT par SIA "Baltic Dairy Board" kustamas mantas apraksti izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr.00999/036/2020 un Nr.01000/036/2020.

Aprakstošā daļa

2020. gada 26. oktobrī (nosūtīta – 23.10.2020.) Zemgales rajona tiesā saņemta SIA "Baltic Dairy Board" sūdzība par Zemgales apgabaltiesas iecirkņa Nr.36 zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020. gada 14. oktobra lēmumu (aktu) Nr.00195/036/2020-AKT izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr.00999/036/2020, Nr.01000/036/2020, kurā sūdzības iesniedzēja lūdz tiesu: apturēt SIA "Baltic Dairy Board" piederošās kustamās mantas, kas norādīta zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020. gada 14. oktobra lēmumā (aktā) par kustamas mantas apraksti Nr.00195/036/2020-AKT, pārdošanu izpildu lietās Nr.00998/036/2020, Nr.00999/036/2020 un Nr.01000/036/2020; atzīt par prettiesisku un pilnībā atcelt zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020. gada 14. oktobra lēmumu (aktu) Nr.00195/036/2020-AKT par SIA "Baltic Dairy Board" kustamas mantas aprakstu (apķīlāšanu) izpildu lietās Nr.00998/036/2020, Nr.00999/036/2020 un Nr.01000/036/2020.

Sūdzībā norādīts, ka 2020. gada 14. oktobrī zvērināta tiesu izpildītāja Iveta Kruka veica SIA "Baltic Dairy Board" piederošās kustamās mantas apraksti (apķīlāšanu) izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr. 00999/036/2020 un Nr.01000/036/2020, par ko 2020. gada 14. oktobrī arī tika sagatavots un parakstīts akts par kustamas mantas aprakstu Nr.00195/036/2020-AKT.

Parādnieks norāda, ka tiesu izpildītāja mantas apraksti (apķīlāšanu) veikusi bez tiesiska pamata, neievērojot un pārkāpjot Civilprocesa likuma noteikumus, kuri regulē saistību bezstrīdus piespiedu izpildi un tās robežas. Izpildu darbības ir veiktas attiecībā uz tādu Parādniekam piederošu kustamo mantu, kas jau vairāk nekā 3 mēnešus nekalpo kā nodrošinājums piedzinēja Luminor Bank AS Latvijas filiāles tiesībai pēc saistības, jo pati banka norādījusi, ka tas nodevis attiecīgos prasījumus citai personai, kurai par labu tikuši reģistrēti arī vairāki nodrošinājumi, tostarp ķīlas tiesības uz Parādnieka mantu. Tā kā saistību bezstrīdus piespiedu izpildei ir pakļaujams tikai publiskajā reģistrā piedzinējam par labu reģistrētais nodrošinājuma priekšmets un nav strīda par to, ka Piedzinējam vairs par labu nav reģistrētas ķīlas tiesības uz Parādnieka mantu, uz kuru piedziņu vērsusi zvērināta tiesu izpildītāja šajā gadījumā, ir neapstrīdami konstatējams, ka izpildu darbības Luminor Bank AS Latvijas filiāles labā un interesēs ir veiktas bez likumīga pamata.

Tiesu izpildītāja trīs izpildu lietas Nr. 00998/036/2020, Nr. 00999/036/2020 un Nr. 01000/036/2020 ieveda, pamatojoties uz trim tiesas lēmumiem, kuri savukārt tika pieņemti Civilprocesa likuma 50.nodaļas "Saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana" kārtībā. Savukārt tiesas lēmumi tika pieņemti, pamatojoties uz Civilprocesa 400.panta pirmās daļas 1.punktu, saskaņā ar kuru saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšana ir pieļaujama pēc līgumiem par saistībām, kas nodrošinātas ar publisku hipotēku vai komercķīlu. Šāda veida lietās kreditora statuss ir cieši saistīts un izriet no divu apstākļu kopuma – no noslēgtā līguma un tā izpildei reģistrēta nodrošinājuma (t.i., ieraksta zemesgrāmatā vai komercķīlu reģistrā). Proti, izpildu lietvedības ietvaros ir realizējama tikai tāda manta, uz kuru ieķīlājuma tiesības piedzinējam nostiprinātas publiskajos reģistros.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka zvērinātai tiesu izpildītājai vajadzēja zināt, ka pēc spriedumiem saistību bezstrīdus piespiedu izpildes lietās ir mainījušies lietas faktiskie apstākļi, t.i., piedzinējam par labu reģistrētās komercķīlas kopš 2020. gada 7. jūlija ir reģistrētas par labu citai trešajai personai – ŽŪK /Nosaukums A/. Līdz ar to tiesu izpildītāja šajās trijās izpildu lietvedībās, kas tika ievestas, pamatojoties uz trim tiesas lēmumiem par saistību bezstrīdus piespiedu izpildi, nevarēja turpināt veikt piedziņas darbības attiecībā uz mantu (īpašumu), kura publiskajos reģistros vairs nav reģistrēta par labu piedzinējam kā ķīlas ņēmējam. Tā kā piedzinējam vairs nav ķīlas tiesību uz Parādniekam piederošo kustamo mantu, sprieduma izpilde saistību bezstrīdus piespiedu izpildes lietā nav pieļaujama.

Tiesu izpildītājas lietvedībā ir kopumā 3 izpildu lietas, kas uzsāktas pret parādnieku SIA "Baltic Dairy Board", /pers. C/ un /pers. D/. Tiesu izpildītāja visu trīs izpildu lietu ietvaros apķīlājusi parādniekam piederošo kustamo mantu vairāk nekā četru miljonu eiro vērtībā.

No tiesas 2020. gada 24. februāra lēmuma lietā Nr.3-12/02792-20/59 skaidri redzams, ka saistību bezstrīdus piespiedu izpildei šajā lietā tika pakļautas Parādnieka saistības tikai pēc diviem hipotēkas līgumiem jeb nekustamā īpašuma ieķīlājuma līgumiem, bet netika nodota saistību bezstrīdus piespiedu izpildei saistība pēc kāda Parādnieka noslēgtā komercķīlas (kustamās mantas ieķīlāšanas) līguma.

Tiesa nav nolēmusi pakļaut bezstrīdus piespiedu izpildei nevienu Parādnieka saistību pēc komercķīlas līguma, ar ko būtu ieķīlāta Parādniekam piederošā kustamā manta.

Parādnieks uzskata, ka tiesu izpildītāja bez likumīga pamata vērsusi piedziņu (aprakstījusi un apķīlājusi) Parādnieka kustamo mantu arī izpildu lietā Nr. 00998/036/2020 apstākļos, kad saistība pēc komercķīlas (kustamās mantas ieķīlājuma) līguma ar tiesas lēmumu, uz kura pamata uzsākta izpildu lieta, nemaz netika pakļauta saistību bezstrīdus piespiedu izpildei.

Parādnieks uzskata, ka tiesu izpildītājas Lēmums norādītajos apstākļos būtu atceļams pilnībā un tā vietā būtu sagatavojams jauns kustamās mantas aprakstes akts, vadoties tikai no divās izpildu lietās piedzenamās summas.

Sūdzībā norādīts, ka tiesu izpildītājam, vēršot piedziņu uz parādnieka kustamo mantu un to apķīlājot, ir jānorāda apstākļi, kāpēc kustamās mantas apķīlāšana tiek veikta tādā daudzumā (apjomā), kāds minēts lēmumā par apķīlāšanu. Konkrētajā gadījumā ir būtiski, ka pirms Lēmuma par Parādnieka kustamās mantas apķīlāšanu jau tika apķīlātas vairākas citas mantas un īpašums, kas jau tikušas apķīlātas iepriekš. Parādnieks uzskata, ka tiesu izpildītāja nevar vienlaicīgi apķīlāt "visu, kas iespējams", nerēķinot vērtību, kādā apķīlājums šobrīd jau ir veikts.

Tā kā tiesu izpildītājas Lēmumā nav norādīti nekādi apstākļi, kāpēc papildus jau iepriekš veiktajiem apķīlājumiem, kuru novērtējums vēl nav pienācīgi noskaidrots, šobrīd ir nepieciešama vēl papildus arī Parādniekam piederošās kustamās mantas apķīlāšana, Parādnieks uzskata, ka šāds bez

pietiekama pamatojuma un bez jebkāda izvērtējuma veikts kustamās mantas apķīlājums ir prettiesisks un atceļams.

Tiesu izpildītājai pirms Lēmuma pieņemšanas par kustamās mantas apķīlāšanu bija pieejams gan komercreģistrs, gan komercķīlu reģistrs, kurā veiktie ieraksti ir publiski ticami. Kā jau minēts, no komercķīlu reģistra izriet, ka Parādniekam piederošās kustamās mantas kopš 2020.gada 7.jūlija ir pilnībā ieķīlātas nevis par labu piedzinējam (Luminor Bank AS, kuras vārdā rīkojas Luminor Bank AS Latvijas filiāle), bet gan par labu trešajai personai ŽŪK "Džiaugsmelis". Līdz ar to šādos apstākļos, kad tiesu izpildītājai bija skaidri zināms un Parādnieka vairākkārt uzsvērts kustamās mantas ieķīlāšanas fakts, tiesu izpildītājai pirms plānotās piedziņas vēršanas uz kustamo mantu (to aprakstes, apķīlāšanas) bija jāsaņem trešās personas – komercķīlas ņēmēja – piekrišana piedziņas vēršanai uz ieķīlātajām kapitāla daļām.

Līdz ar to, tā kā tiesu izpildītāja nepamatoti apķīlājusi kustamās mantas, pirmkārt, vispirms nenoskaidrojot to, vai pret parādniekiem izpildu lietās kopumā veiktie apķīlājumi jau nesasniedz piedzenamās summas un spriedumu izpildes izdevumu apmēru, kā arī, otrkārt, nesaņemot trešās personas – ķīlas ņēmēja piekrišanu pirms kustamās mantas apķīlāšanas, Lēmums par kustamās mantas apķīlāšanu un uz tā pamata citi pieņemtie lēmumi un rīkojumi, kas minēti Lēmumā, nav atzīstami par tiesiskiem un pamatotiem un ir atceļami.

Lēmumā norādītā Parādnieka manta ir specifiska – tāda, kura nav katra cilvēka ikdienišķās lietošanas priekšmets un nav tirgū plaši pieejama, ko varētu vienkārši novērtēt parastajās tirgus cenās, ielūkojoties, piemēram, sludinājumu portālos. Aprakstītā manta tostarp ir: inovatīvu iekārtu komplekts sūkalu padziļinātai pārstrādei, piena produktu ražošanas iekārtu komplekts (piena pieņemšanas un atdzesēšanas līnijas; centrālās automātiskās mazgāšanas sistēma; smeltnes atdalītājs; vārstu moduļi tehnoloģiskajām tvertnēm), bioreaktoru komplekts, piena produktu analizators, aukstuma ražošanas un aukstumapgādes iekārtu komplekts, otrā pacēluma sūkņu stacija, saspiestā gaisa kompresors, tīrā ūdens attīrīšanas un atdzelžošanas iekārtu komplekts utt. Proti, aprakstītā manta ir ražošanas kompleksa sastāvdaļas, kuru vidū tostarp ietilpst inovatīvas iekārtas, kas skaidri norāda uz to, ka tā nav tirgū plaši pieejama un izplatīta prece, bet gan inovatīva (jaunievedums), ko nav iespējams novērtēt, nepieaicinot attiecīgajā nozarē kvalificētu ekspertu ar nepieciešamajām zināšanām šādu specifiska rakstura lietu novērtēšanā.

Savukārt tiesu izpildītājas Lēmumā norādītais kustamās mantas novērtējums nav pamatots – Lēmumā nav norādīti pilnīgi nekādi apstākļi, pēc kuriem tiesu izpildītāja vadījusies, nosakot kustamās mantas novērtējumu. Minētās mantas novērtēšanai ne aprakstes dienā, ne arī vēlāk nav ticis piesaistīts pilnīgi neviens eksperts, līdz ar to šāds novērtējums nevar tikt uzskatīts par pamatotu un likumīgu pirmo novērtējumu Civilprocesa likuma 578.panta pirmās daļas izpratnē.

Parādnieks norāda, ka tiesu izpildītāja pirms mantas aprakstes akta lūdza Parādnieku sagatavot operatīvo bilanci, kurā būtu atspoguļots kustamās mantas novērtējums – iespējams, gatavojot aktu, tiesu izpildītāja pilnībā vai kādā daļā varētu būt vadījusies no tā. Tomēr šeit jāuzsver, ka operatīvo bilanci un grāmatvedības dokumentus gatavo konkrētam mērķim – grāmatvedības vajadzībām, novērtējumu veicot bilances vajadzībām pēc normatīvajos aktos noteiktajiem principiem. Persona, kura veic novērtējumu, nav speciālists ar nepieciešamajām zināšanām mantas tirgus vērtības noteikšanā, līdz ar to tā veikto novērtējumu – it īpaši šādām specifiska rakstura lietām (ražotnes iekārtām) – nav pamata uzskatīt par eksperta novērtējumu.

Nepamatota un nepareiza vērtības noteikšana var radīt īpašnieka tiesību aizskārumu, pārdodot lietu par neadekvāti zemu cenu vai nespējot to pārdot vispār nepamatoti augstas cenas dēļ. Parādnieks uzskata, ka tam piederošā kustamā manta ir novērtēta par zemu, tā faktiski varētu būt ievērojami vērtīgāka.

Ar tiesneša 2020. gada 29. oktobra lēmumu noraidīts pieteikums par prasības nodrošināšanu *(lietas 63.-67.lapa)*.

Zvērināta tiesu izpildītāja Iveta Kruka 2020. gada 4. novembrī tiesā iesniedza paskaidrojumus.

Paskaidro, ka tiesu izpildītāju darbības balstās uz juridiski saistošiem un spēkā esošiem apstākļiem, nevis faktiskiem apstākļiem, kuru spēkā esamība nav tiesas apstiprināta. Ja puse tiek aizstāta, pamatojoties uz cesiju, tas neliek apturēt lietvedību. Cesijas noslēgšana arī nav pamats izpildu lietvedības atlikšanai vai apturēšanai.

Tiesu izpildītāja paskaidro, ka neapķīlā mantu, vadoties pēc principa "visu, kas iespējams". Apķīlājot kustamo mantu, tika ņemts vērā parāda apmērs, un tas nenonāk pretrunā tam, ka piedziņa tiek vērsta arī uz kapitāldaļām un nekustamo īpašumu. Izpildes mērķis nav pārdot visu parādniekam piederošo mantu, turklāt darīt to vienlaicīgi. Ņemot vērā mantas, kā arī nekustamo īpašumu specifiku, nav iespējams paredzēt, vai izdosies mantas vienības realizēt izsolē.

Apķīlājums spēj nodrošināt ne tikai procesuālo prasību, tas ir, pirmo soli piedziņas vēršanai uz parādnieka piederošo mantu, bet arī praktisko – nepieļaut situāciju, ka manta tiek izšķērdēta, atsavināta vai kā citādi samazināta. Līdz ar to mirklī, kad ir pārdota manta un no tā pārdošanas iegūtā naudas summa spēj nodrošināt parāda dzēšanu, pārējā manta nekavējoties tiks noņemta no apķīlājuma un pilnībā atbrīvota no jebkādiem piespiedu izpildes līdzekļiem.

Tiesu izpildītāja norāda, ka tiek ņemts vērā tiesas nolemtais, proti, tā manta, uz kuru vēršama piedziņa, gan arī samērīgums, jo apstāklis, ka manta un nekustamais īpašums tiek apķīlāts, ierakstīta atzīme zemesgrāmatā, nenozīmē, ka ir plānota vienlaicīga visas mantas pārdošana izsolēs.

Kustamās mantas aprakste veikta parādnieka klātbūtnē, iepriekš pieprasot grāmatvedības dokumentus. Novērtējuma summas noteikšanai par pamatu tika ņemta vērā SIA "Baltic Dairy Board" iesniegtā pamatlīdzekļu uzskaite un tajā norādītās mantas iegādes vērtības, kapitāla ieguldījumi. Turklāt jāņem vērā, ka noteiktā kustamās mantas vērtība kalpos kā izsoles sākumcena, nav jaucama ar mantas pārdošanas vērtību.

Parādniekam tika izskaidrotas tiesības lūgt pieaicināt ekspertu atkārtotai lietu novērtēšanai. 2020. gada 20. oktobrī tika nosūtīts paziņojums par kustamās mantas novērtēšanu. Parādnieks nav veicis samaksu par kustamās mantas atkārtotu novērtēšanu.

Tiesu izpildītāja paskaidro, ka jebkādas norādes par to, ka "patiesais mērķis šobrīd ir nevis godprātīga un likuma noteikumiem atbilstoša mantas apķīlāšana un pārdošanas procesa organizēšana", bet gan kāda interešu apmierināšana, ir absolūti nepamatotas.

No ieinteresētās personas Luminor Bank AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Luminor Bank AS Latvijas filiāle, tiesā 2020. gada 9. novembrī saņemti paskaidrojumi, kuros norādīts, ka sūdzība ir nepamatota un pilnībā noraidāma.

Sūdzībā nepamatoti un nepatiesi apgalvots, ka izpildes darbības esot veiktas bez likumīga pamata, jo jau vairāk nekā trīs mēnešus kustamā manta nekalpojot kā nodrošinājums Bankai.

Starp pusēm nepastāv strīds, ka starp Banku un SIA "Baltic Dairy Board" tika noslēgti divi aizdevuma līgumi un overdrafta līgums, kā arī vairāki šo līgumu saistību pastiprinājumu līgumi, tostarp komercķīlu līgumi, ar kuriem ieķīlātas kapitāldaļas un visa SIA "Baltic Dairy Board" kustamā manta kā lietu kopība, kā arī šīs lietu kopības nākamās sastāvdaļas un hipotēku līgumi, ar kuriem ieķīlāti nekustamie īpašumi. Šīs komercķīlas un hipotēkas ir nostiprinātas publiskajos reģistros.

Ņemot vērā, ka aizdevumu atmaksa līgumos noteiktajos termiņos netika veikta, Banka vērsās tiesā ar pieteikumiem par saistību bezstrīdus piespiedu izpildīšanu, kas ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumiem lietās Nr.3-12/02806-20/52, Nr.3-12/02792-20/59 un Nr.3-12/02810-20/57 tika apmierināti.

Banka no savas puses visus prasījumus, kas izriet no iepriekš minētajiem darījumiem, ar 2019. gada 20. decembra cesijas līgumu ir cedējusi Lietuvas uzņēmumam Vilyškiu Pienine AB, bet ar vēlākiem cesijas līguma grozījumiem 2020.gada 29. jūnijā Vilyškiu Pienine AB šīs prasījuma tiesības nodeva ŽŪK "Džiaugsmelis".

ŽŪK "Džiaugsmelis" šobrīd ir pilnībā pārņēmis visus Cesijas līgumā norādītos Bankas prasījumus pret Parādniekiem, kā arī uz ŽŪK

"Džiaugsmelis" ir pārreģistrēti visi ar prasījumu saistītie nodrošinājumi.

Fakts, ka kustamā manta šobrīd kā nodrošinājums ir reģistrēta ŽŪK "Džiaugsmelis" kā cesionāram, nekādā veidā nepadara zvērinātas tiesu izpildītājas darbības mantas aprakstīšanā (apķīlāšanā) par prettiesiskām. Vienīgais iemesls, kāpēc bezstrīdus piespiedu izpildes ietvaros ŽŪK "Džiaugsmelis" vēl nav reģistrēts piedzinēja statusā, ir SIA "Baltic Dairy Board" iesniegtās nepamatotās blakus sūdzības par tiesas pieņemtajiem lēmumiem par pušu procesuālo aizstāšanu. Lietā nav strīda par to, ka Parādnieki ir devuši nodrošinājumus un ka nodrošinājuma ņēmējam ir tiesības šos nodrošinājumus realizēt.

Sūdzībā ietvertas nepamatotas norādes, ka bezstrīdus piespiedu izpilde neesot attiecināma uz 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumu, ar kuru ieķīlāta visa SIA "Baltic Dairy Board" kustamā manta kā lietu kopība, kā arī šīs lietu kopības nākamās sastāvdaļas.

Saskaņā ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumu lietā Nr.3-12/02792-20/59 piedziņa vēršama arī uz visu SIA "Baltic Dairy Board" piederošo mantu atbilstoši 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumam. Piedziņas neattiecināšana uz 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumu nebūtu loģiska un, ja tiesa tādu tomēr būtu noteikusi, tad lēmumā būtu jābūt ietvertam pamatojumam, kas tur, likumsakarīgi, nav atrodams.

Pārsūdzot jebkuru tiesas vai zvērināta tiesu izpildītāja lēmumu, Parādnieks faktiski cenšas bloķēt piedziņas vēršanu pret viņu mantu pretēji Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020. gada 21. septembra lēmumam civillietā Nr. C30659720.

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojumu Nr.655 "Par ārkārtējas situācijas izsludināšanu" un Covid 19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.pantu, pamatojoties uz Zemgales rajona tiesas tiesneša 2020. gada 29. oktobra lēmumu, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā.

Ievērojot minēto, lietas dalībniekiem paziņots par civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, izskaidrojot Civilprocesa likumā paredzētās tiesības un nosakot termiņu papildu paskaidrojumu vai lūgumu iesniegšanai līdz 2020. gada 9. novembrim *(lietas 3.-4.lapa)*.

Novērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka pastāv pietiekams un likumīgs pamats civillietas izskatīšanai rakstveidā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa atzina SIA "Baltic Dairy Board" sūdzību par nepamatotu un noraidāmu.

Civilprocesa likuma 632.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības, izņemot šā likuma 617.pantā noteikto gadījumu, piedzinējs vai parādnieks, iesniedzot motivētu sūdzību, var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 83.panta otro daļu uzraudzību par zvērinātu tiesu izpildītāju amata darbībām rajona (pilsētas) tiesa veic civilprocesuālajā kārtībā. Līdz ar to, izskatot sūdzību Civilprocesa likuma 632.panta kārtībā, rajona (pilsētas) tiesai ir pienākums pārbaudīt, vai zvērināts tiesu izpildītājs, veicot tiesas nolēmuma piespiedu izpildi, ir ievērojis likumā noteikto tiesas nolēmuma izpildes kārtību.

Tiesu izpildītāju likuma 45.pants noteic, ka zvērināts tiesu izpildītājs pēc savas iniciatīvas veic visus likumā noteiktos pasākumus un izmanto visus likumā paredzētos līdzekļus un metodes, lai ātri un kvalitatīvi pildītu tiesas un citu institūciju nolēmumus, kā arī veiktu citas sava amata darbības. Zvērināts tiesu izpildītājs, pildot amata darbības, piemēro Civilprocesa likumu un citus normatīvos aktus, kā arī ievēro Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padomes apstiprināto metodiku un tiesu prakses atziņas.

No lietas materiāliem izriet, ka ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumu lietā Nr. 3-12/02792-20/59 nodota bezstrīdus piespiedu izpildei SIA „Baltic Dairy Board" saistība pēc 2014. gada 13. augusta hipotēkas līguma (ar visiem tā grozījumiem) un 2015. gada 11. septembra hipotēkas līguma (ar visiem tā grozījumiem); /pers. C/ saistība pēc 2015. gada 11. septembra ķīlas līguma un /pers. D/ saistība pēc 2015. gada 11. septembra ķīlas līguma, kas nodrošina no 2014. gada 13. augusta aizdevuma (kredīta) līguma Nr. 2014-48-A izrietošās saistības parāda 2 749 586,13 EUR apmērā samaksai, par ko reģistrēta izpildu lieta Nr.00998/036/2020 *(lietas 32.-37., 38.lapa)*.

2020.gada 14.oktobrī zvērināta tiesu izpildītāja Iveta Kruka veica SIA "Baltic Dairy Board" piederošās kustamās mantas apraksti izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr. 00999/036/2020 un Nr.01000/036/2020, par ko 2020.gada 14.oktobrī arī tika sagatavots un parakstīts akts par kustamas mantas apraksti Nr.00195/036/2020-AKT *(lietas 18.-22.lapa)*.

Sūdzība iesniegta par tiesu izpildītājas lēmumu, ar kuru ir aprakstīta SIA „Baltic Dairy Board" kustama manta minētajās izpildu lietās.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta piekto daļu spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumu lietā Nr.3-12/02792-20/59 nolemts: nodot bezstrīdus piespiedu izpildei Baltic Dairy Board saistību pēc 2014.gada 13. augusta hipotēkas līguma (ar visiem tā grozījumiem) un 2015. gada 11.septembra hipotēkas līguma (ar visiem tā grozījumiem); /pers. C/ saistību pēc 2015.gada 11. septembra ķīlas līguma un /pers. D/ saistību pēc 2015. gada 11.septembra ķīlas līguma, kas nodrošina no 2014. gada 13. augusta aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2014-48-A izrietošās saistības parāda 2 749 586,13 apmērā samaksai;

atzīt tiesības no lēmuma spēkā stāšanās dienas līdz lēmuma izpildes dienai saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas;

saistību izpildi vērst uz tajā skaitā:

1. Baltic Dairy Board piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, ierakstīts Bauskas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/;

2. Baltic Dairy Board piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/, kadastra numurs /numurs C/, ierakstīts Bauskas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs D/;

3. Baltic Dairy Board piederošo visu mantu, tajā skaitā visām piederošajām un nākamām kustamām ķermeniskām un bezķermeniskām lietām, kā lietu kopību uz ieķīlāšanas brīdi, kā arī šīs lietu kopības nākamajām sastāvdaļām;

atzīt Luminor Bank AS tiesības no lēmuma spēkā stāšanās dienas līdz lēmuma izpildes dienai saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Lietā nav strīda arī par to, ka ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumu lietā Nr.3-12/02810-20/57 nolemts:

pakļaut bezstrīdus piespiedu izpildei Baltic Dairy Board saistību pēc 2015. gada 24.marta hipotēkas līguma (ar grozījumiem); Baltic Dairy Board saistību pēc 2015. gada 11. septembra hipotēkas līguma (ar grozījumiem); Baltic Dairy Board saistību pēc 2015.gada 24. marta ķīlas līguma (ar grozījumiem); /pers. C/ saistību pēc 2015.gada 11. septembra ķīlas līguma (ar grozījumiem); /pers. D/ saistību pēc 2015.gada 11. septembra ķīlas līguma (ar grozījumiem) parāda 693 306,79 eiro apmērā samaksai;

atzīt Luminor Bank AS tiesības par laiku līdz lēmuma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas;

Saistību izpildi vērst uz tajā skaitā:

1. Baltic Dairy Board piederošo ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese C/, kadastra numurs /numurs A/, ierakstīts Bauskas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/;

2. Baltic Dairy Board piederošo ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese D/, kadastra numurs /numurs C/, ierakstīts Bauskas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs D/;

3. visu Baltic Dairy Board kustamu mantu kā lietu kopību uz ieķīlāšanas brīdi, kā arī šīs lietu kopības nākamajām sastāvdaļām, tajā skaitā uz iekārtām: produktu uzglabāšanas tvertnēm, tehnoloģisko līniju-bioreaktoru komplektu, inovatīvu iekārtu komplektu sūkalu padziļinātai pārstrādei, CIP, smeltnes atdalītāju, sūkalu separatoru, pieņemšanas līniju, vārstu blokiem un tvertņu apsaisti

Lietā nav strīda arī par to, ka ar Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumu lietā Nr.3-12/02806-20/52 nolemts: nodot bezstrīdus piespiedu izpildīšanai Baltic Dairy Board ķīlas saistības, kas nodrošina 2015. gada 16. februārī noslēgtā overdrafta un garantiju līnijas līguma Nr.2015-26-OD-GA izpildi: ķīlas saistību pēc 2015. gada 16. februāra hipotēkas līguma (hipotēka), ķīlas saistību pēc 2015. gada 16.februāra ķīlas līguma (komercķīla) par kopējo parāda summu 440 172,22 EUR, vēršot piedziņu uz nekustamo īpašumu /adrese E/, kadastra numurs /numurs A/, kas ierakstīts Bauskas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs B/, kā arī vēršot piedziņu uz komercķīlu – visu Baltic Dairy Board piederošo mantu kā lietu kopību uz ieķīlāšanas brīdi, kā arī uz lietu kopības nākamajām sastāvdaļām;

atzīt Luminor Bank AS tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas līdz nolēmuma pilnīgai izpildei.

Minētajos lēmumos ir noteikti konkrēti piespiedu izpildes līdzekļu, kuri izmantojami saistības izpildei, kā arī mantas apjoms.

Sūdzībā nepamatoti norādīts, ka kustamas mantas aprakste (apķīlāšana) veikta, neievērojot un pārkāpjot Civilprocesa likuma 50.nodaļas noteikumus, jo pēc tiesas nolēmumiem saistību bezstrīdus piespiedu izpildes lietās ir pārgrozījušies lietas faktiskie apstākļi, t.i., piedzinējam Luminor par labu reģistrētās komercķīlas (nodrošinājums) jau kopš 2020. gada 7. jūlija ir tikušas reģistrētas par labu citai trešajai personai – ŽŪK "Džiaugsmelis".

Tiesu izpildītāja darbības balstās uz juridiski saistošiem un spēkā esošiem apstākļiem, nevis faktiskiem apstākļiem, kuru spēkā esamība nav tiesas apstiprināta. Tiesu izpildītāja kompetencē neietilpst tiesas pieņemtā nolēmuma izvērtēšana, kā arī lietas faktisko apstākļu pārvērtēšana pēc tiesas pieņemtā nolēmuma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 538.pantu tiesas spriedumi un lēmumi izpildāmi pēc to stāšanās likumīgā spēkā.

Ja puse tiek aizstāta, pamatojoties uz cesiju, tas neliek apturēt lietvedību. Cesija, uz kuru vairākkārt norāda sūdzības iesniedzējs, pēc būtības nemaina piespiedu izpildes jēgu – mainās tikai piedzinēja persona, taču nemainīga paliek piedzenamā saistība, tās apjoms, kā arī tiesas noteiktie piespiedu izpildes līdzekļi. Cesijas noslēgšana arī nav pamats izpildu lietvedības atlikšanai vai apturēšanai.

Fakts, ka kustamā manta šobrīd kā nodrošinājums ir reģistrēta par labu citai trešajai personai – ŽŪK "Džiaugsmelis" kā cesionāram, nekādā veidā nepadara zvērinātas tiesu izpildītājas darbības mantas aprakstīšanā (apķīlāšanā) par prettiesiskām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 574.panta trešo daļu tiesu izpildītājs komercķīlu reģistrā noskaidro, vai parādniekam piederošās kustamās lietas nav ieķīlātas, tikai pēc kustamās mantas apķīlāšanas.

Līdz ar to tiesu izpildītājai parādnieka kustamās mantas aprakstes brīdī nebija pienākuma komercķīlu reģistrā noskaidrot jautājumu saistībā ar parādnieka kustamās mantas ieķīlāšanu.

Pie norādītajiem apstākļiem nav konstatējams sūdzības iesniedzēja norādītais Civilprocesa likuma 565.panta pirmās daļas 6.punktā noteiktais pamats sprieduma izpildes neiespējamībai.

Tāpat sūdzībā nepamatoti norādīts, ka izpildu lietā Nr. 00998/036/2020 kustamā manta aprakstīta (apķīlāta) bez jebkāda likumīga pamata, jo saistību bezstrīdus piespiedu izpildei ar šo lēmumu tika nodotas tikai parādnieka saistības, kas izriet no diviem hipotēkas jeb nekustamā īpašuma ieķīlājuma līgumiem, bet netika nodota saistību bezstrīdus piespiedu izpildei saistība pēc kāda Parādnieka noslēgtā komercķīlas (kustamās mantas ieķīlāšanas) līguma.

2020.gada 24.februāra Zemgales rajona tiesas lēmuma tekstā lietā Nr.3-12/02792-20/59 atsauces uz 2014.gada 13.augusta ķīlas līgumu ir ietvertas vairākkārt.

Lai gan lēmums satur tehnisku pārrakstīšanās kļūdu lēmuma rezolutīvās daļas pirmajā rindkopā, jo tajā nav ietverta norāde, ka bezstrīdus piespiedu izpildei cita starpā tiek nodota arī Baltic Dairy Board saistība pēc 2014. gada 13. augusta ķīlas līguma (par visas mantas ieķīlāšanu), tomēr tas skaidri izriet no turpmākās rezolutīvās daļas, proti, no uzskaitījuma, uz ko saistību izpildi var vērst. Rezolutīvās daļas rindkopas, kas sākas ar vārdiem "Saistību izpildi vērst uz:" 3) punkts paredz, ka saistību izpildi var vērst uz Baltic Dairy Board piederošo visu mantu, tajā skaitā visām piederošajām un nākamām kustamām ķermeniskām un bezķermeniskām lietām, kā lietu kopību uz ieķīlāšanas brīdi, kā arī šīs lietu kopības nākamajām sastāvdaļām. Tātad – tādu Baltic Dairy Board piederošo mantu, kas ieķīlāta ar 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumu.

Turklāt arī tiesa izskatāmajā lietā, pieņemot 2020. gada 29. oktobra lēmumu, ar kuru noraidīts Baltic Dairy Board pieteikums par mantas pārdošanas apturēšanu un kuru Baltic Dairy Board nav pārsūdzējusi, pamatoti konstatējusi, ka šāda saistība nepārprotami ir tikusi pakļauta bezstrīdus piespiedu izpildei atbilstoši Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumam *(lietas 63.-67.lapa)*.

Ņemot vērā Zemgales rajona tiesas 2020. gada 24. februāra lēmuma lietā Nr.3-12/02792-20/59 jēgu un būtību, kā arī tajā ietverto argumentāciju, nav šaubu, ka piedziņa vēršama arī uz visu Baltic Dairy Board piederošo mantu atbilstoši 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumam. Piedziņas neattiecināšana uz 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumu nebūtu loģiska un, ja tiesa tādu tomēr būtu noteikusi, tad lēmumā būtu jābūt ietvertam pamatojumam, kas tur, likumsakarīgi, nav atrodams. Gluži pretēji: motīvu daļā tiesa secinājusi, ka "pieteikums ir pamatots un apmierināms" un "ir ievērotas Civilprocesa likuma 404.panta prasības par pieteikuma saturu un tā pielikumiem – pieteikumā norādīts, kādu saistību un pēc kāda akta kreditors lūdz pakļaut bezstrīdus piespiedu izpildīšanai, norādīts piedzenamais galvenais parāds un procenti, pieteikumam pievienoti bezstrīdus piespiedu izpildes kārtībā izpildāmo aktu oriģināli un to noraksti, dokuments par valsts nodevas samaksu un pierādījums par brīdinājuma izsniegšanu parādniekam un ķīlas devējiem".

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 400.panta pirmās daļas 1.punktu nepastāv šaubas, ka gan komercķīla, gan hipotēka ir pakļaujama bezstrīdus piespiedu izpildei.

Turklāt vērā ņemams, ka 2020. gada 15. oktobrī Luminor Bank AS ir lūgusi tiesu taisīt lēmumu par minētās pārrakstīšanās kļūdas labošanu Zemgales rajona tiesas 2020.gada 24. februāra lēmuma tekstā lietā Nr.3-12/02792-20/59, ietverot rezolutīvās daļas 5.lapas pirmajā rindkopā norādi arī uz 2014. gada 13. augusta ķīlas līgumu *(lietas 89.-90.lapa)*.

Tāpat sūdzībā nepamatoti norādīts, ka lēmums par parādniekam piederošo kustamās mantas apķīlāšanu neatbilst Civilprocesa likuma 574.panta pirmās, otrās un ceturtās daļas noteikumiem, jo tiesu izpildītāja apķīlājusi parādnieka mantu, vispirms nenoskaidrojot to, vai pret parādniekiem izpildu lietās kopumā veiktie apķīlājumi jau nesasniedz piedzenamās summas un sprieduma izpildes izdevumu apmēru, kā arī nesaņemot trešās personas – ķīlas ņēmēja – piekrišanu pirms kustamās mantas apķīlāšanas.

Tāpat sūdzībā nepamatoti norādīts, ka lēmumā noteiktais parādniekam piederošais kustamās mantas novērtējums neatbilst Civilprocesa likuma 578.panta pirmās daļas noteikumiem.

Lai arī iepriekš norādītajos tiesas 2020. gada 24. februāra lēmumos ir norādītas precīzas parāda summas, vērā ņemamas arī lēmumos noteiktās piedzinēja tiesības par laiku līdz lēmuma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, kā arī Civilprocesa

likuma 566.-568.pantā noteiktie lēmumu izpildes izdevumi, kuru apmērs uz sprieduma izpildes brīdi nav zināms.

Saskaņā ar tiesu izpildītājas norādīto, apķīlājot kustamo mantu, tika ņemts vērā parāda apmērs, un tas nenonāk pretrunā tam, ka piedziņa tiek vērsta arī uz kapitāldaļām un nekustamo īpašumu.

Neapšaubāmi nolēmumu izpildes mērķis nav pārdot visu parādniekam piederošo mantu, turklāt darīt to vienlaicīgi.

Tiesu izpildītāja ir apķīlājusi tiesas nolēmumos noteikto mantu. Ņemot vērā mantas, kā arī nekustamo īpašumu specifiku, nav iespējams paredzēt, vai izdosies mantas vienības realizēt izsolē.

Civilprocesa likuma 555.panta septītās daļas 2.punkts paredz, ka tiesu izpildītājam ir tiesības apķīlāt parādnieka mantu, tai skaitā apķīlāt naudas līdzekļus un noguldījumus kredītiestādē vai pie citiem maksājumu pakalpojumu sniedzējiem, naudas līdzekļus, kas pienākas no citām personām, vai mantu, kas atrodas pie citām personām. Apķīlājums spēj nodrošināt ne tikai procesuālo prasību, tas ir, pirmo soli piedziņas vēršanai uz parādnieka piederošo mantu, bet arī praktisko – nepieļaut situāciju, kad manta tiek izšķērdēta, atsavināta vai kā citādi samazināta. Līdz ar to mirklī, kad ir pārdota manta un no tā pārdošanas iegūtā naudas summa spēj nodrošināt parāda dzēšanu, pārējā manta nekavējoties tiks noņemta no apķīlājuma un pilnībā atbrīvota no jebkādiem piespiedu izpildes līdzekļiem.

Tādējādi arī konkrētajā gadījumā ir ņemts vērā tiesas nolemtais, proti, tā manta, uz kuru vēršama piedziņa, gan arī samērīgums, jo apstāklis, ka manta un nekustamais īpašums tiek apķīlāts, ierakstīta atzīme zemesgrāmatā, nenozīmē, ka ir plānota vienlaicīga visas mantas pārdošana izsolēs.

Lietā nav strīda, ka kustamās mantas aprakste veikta parādnieka klātbūtnē, iepriekš pieprasot grāmatvedības dokumentus. Novērtējuma summas noteikšanai par pamatu tika ņemta vērā Baltic Dairy Board iesniegtā pamatlīdzekļu uzskaite un tajā norādītās mantas iegādes vērtības, kapitāla ieguldījumi.

Turklāt jāņem vērā, ka noteiktā kustamās mantas vērtība kalpos kā izsoles sākumcena un tā nav jaucama ar mantas pārdošanas vērtību.

Tāpat ņemams vērā, ka tiesu izpildītājas aprakstītā visa manta ir ieķīlāta par labu trešajai personai, tādējādi parādniekam nav iespējams to atsavināt vai apgrūtināt ar lietu tiesībām, taču ir iespējams to izmantot savas saimnieciskās darbības veikšanai. Tādējādi tiesu izpildītājas rīcības rezultātā faktiski nav radies nekāds parādnieka tiesību aizskārums.

2020. gada 20. oktobra paziņojumā par parādnieka kustamās mantas novērtējumu tiesu izpildītāja parādniekam izskaidrojusi tiesības saskaņā ar Civilprocesa likuma 578.panta otro daļu lūgt pieaicināt ekspertu atkārtotai lietu novērtēšanai, paziņojumā atkārtoti norādot aprakstītās mantas pozīcijas, to vērtības, kā arī atkārtota novērtējuma izmaksas, kā arī termiņu izdevumu apmaksai – 2020. gada 1. novembris *(lietas 24.lapa)*.

Tiesu izpildītāja norādījusi, ka, tā kā novērtēšanai nepieciešamā naudas summa noteiktajā termiņā nav iemaksāta, lūgums par nekustamā īpašuma atkārtotu novērtēšanu noraidīts, līdz ar to kā mantas novērtējums tiks izmantotas tās vērtības, kas tika noteiktas aprakstes dienā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 578.panta pirmo daļu aprakstītās ķermeniskās lietas, ievērojot to nolietojuma pakāpi, novērtē tiesu izpildītājs, nosakot lietu piespiedu pārdošanas vērtību pēc šai apvidū esošajām cenām. Ja lietas vai tās īpašību dēļ novērtējuma veikšanai nepieciešamas speciālas zināšanas zinātnē vai mākslā vai novērtējami dārgakmeņi, dārgmetāli un to izstrādājumi, tiesu izpildītājs lietu piespiedu pārdošanas vērtības noteikšanai pieaicina ekspertu. Tiesu izpildītājs lietu piespiedu pārdošanas vērtības noteikšanai var pieaicināt ekspertu arī citos gadījumos. Ja nav iespējams ekspertu pieaicināt mantas aprakstes dienā, tiesu izpildītājs mantas aprakstes aktā norāda paša noteikto mantas vērtību, kas pēc tam tiek aizvietota ar eksperta novērtējumu.

Minētā panta otrā daļa paredz, ka piedzinējs vai parādnieks var lūgt tiesu izpildītāju pieaicināt ekspertu atkārtotai lietu novērtēšanai 10 dienu laikā pēc tam, kad pabeigta mantas aprakste vai nosūtīts rakstveida mantas aprakstes akts.

No minētajām tiesību normām neizriet, ka konkrētajā gadījumā tiesu izpildītājai bija pienākums pieaicināt ekspertu pēc savas iniciatīvas, savukārt parādnieks neveica nepieciešamās darbības, lai tiktu veikta atkārtota mantas novērtēšana, pieaicinot ekspertu, proti, neveica samaksu par mantas atkārtotu novērtēšanu.

Līdz ar to nepamatots ir sūdzības iesniedzēja norādītais, ka lēmumā noteiktais parādniekam piederošais kustamās mantas novērtējums neatbilst Civilprocesa likuma 578.panta pirmās daļas noteikumiem.

Tādējādi tiesa konstatē, ka visas tiesu izpildītājas veiktās piespiedu izpildes darbības augstāk norādītajās izpildu lietās ir notikušas, kā tas ir paredzēts normatīvajos aktos un atbilstoši tām robežām, kas noteiktas minētajos Zemgales rajona tiesas 2020.gada 24. februāra lēmumos.

Ņemot vērā minēto, tiesa nekonstatēja likuma pārkāpumus no zvērināta tiesu izpildītājas Valsts amatpersona puses, līdz ar to nav pamata atzīt zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020. gada 14. oktobrī sastādīto lēmumu (aktu) Nr.00195/036/2020-AKT par mantas apraksti izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr.00999/036/2020, Nr.01000/036/2020 par prettiesisku.

Pie norādītajiem apstākļiem SIA "Baltic Dairy Board" sūdzība noraidāma pilnībā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 632., 441-.443. pantu tiesa

nolēma:

noraidīt pilnībā SIA "Baltic Dairy Board", reģ.Nr.43603036823, sūdzību par Zemgales apgabaltiesas iecirkņa Nr.36 zvērinātas tiesu izpildītājas Valsts amatpersona 2020.gada 14. oktobra lēmumu (aktu) Nr.00195/036/2020-AKT par SIA "Baltic Dairy Board" kustamas mantas apraksti izpildu lietās Nr. 00998/036/2020, Nr.00999/036/2020, Nr.01000/036/2020.

Lēmumu 10 (desmit) dienu laikā var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā, blakus sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā Ogrē.

Tiesnesis D.Plaudis